

”נקודה טובה” לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

גליון פרשת ”מקץ” נר שישי של חנוכה - (גליון 10 שנת תשע”ו, ל’ כסלו - א דר”ח טבת, 12, דצמבר, 2015)

ב”ה

”נקודה טובה” לפרשת ”מקץ” - בסוד ההתחדשות

תַּפְתָּחוּ חֵלוֹן הַחוּצָה, תִּקְלְטוּ תְּנוּף-

כָּל הַשָּׁפַע הַמִּפְלֵא הַזֶּה שְׁלָנוּ:

נוֹרִיּוֹת בְּהַר לְמַעְלָה, צְבָעוֹנִים בַּחוּף,

רַק לְנִצּוֹר וּלְהַגִּיד ”שְׁהַחֲיִינוּ”.

חיים קינן בשירו **”הפל גולש עכשו”** (לחן: גריגוריס ביציקוטיס), מדבר על אותו רגע של נחת, שמחה והנאה, הגורם לנו לרצות לומר **”שְׁהַחֲיִנוּ”** - איזה כיף לנו שזכינו להגיע לרגע הזה. רגע שצריך לזכור, לשמור וּלְנִצּוֹר אותו.

ואכן, חז”ל תקנו לנו לומר את **”ברכת הזמן”** - **ברכת ”שְׁהַחֲיִנוּ”**, שמשמעותה - **הבעת שמחה ותודה לקב”ה, על שזכינו להגיע לרגע הזה.**

אולם בעוד שהפזמונאי עוסק ב-**”שְׁהַחֲיִנוּ”**, על מראות נוף יפים ומשובבי לב, אנו מברכים ברכה זו בכניסתו של חג ומועד מיוחד, וגם על קיומה של מצווה מיוחדת שאיננה תדירה.

כך אנו מברכים את ברכת שהחיינו בכניסתם של החגים: ראש השנה, פסח שבועות וסוכות ועוד, בעת הדלקת הנרות ובזמן הקידוש על היין.

כמו כן אנו מברכים את ברכת **”שהחיינו”** גם על מצוות מיוחדות ונדירות שאינן מתקיימות בכל יום, כתקיעת שופר, אכילת מצה, קריאת המגילה ועוד.

בחג החנוכה, חוברות להן שתי הסיבות גם יחד. אנו מברכים את **”ברכת הזמן”** - ברכת **”שהחיינו”** בעת הדלקת הנר הראשון של חנוכה, גם על כניסתו של החג וגם על קיום מצוות הדלקת נרות החנוכה.

בשולי הדברים נעיר, כי גם על נופים יפים ומיוחדים הגורמים להתפעלות בלב המטייל, תקנו חז”ל לומר ברכת שבח והודיה לקב”ה על שברא כך את עולמו: **”ברוך אתה ה’ אלוקינו מלך העולם עושה מעשה בראשית”**. מאחר ופרטי הדינים של ברכה זו הם רבים, מומלץ למי שאינו בקי בהם, לומר ברכה זו בכל פעם שהוא מתפעל ממעשה הבריאה, ללא הזכרת שמו של הקב”ה: **”ברוך עושה מעשה בראשית”**.

ונחזור לעניינינו.

מה כל כך מיוחד בזמנים של חג ומועד שאנו אומרים בהם **”שְׁהַחֲיִנוּ”**?! והרי מעגל השנה סובב לו כאילו באופן אוטומטי...

מהו סודו של הזמן?

סודו של הזמן הוא סוד ההתחדשות. בעוד שיש מי שרואה את הזמן מעין **”מעגל שנה”** הסובב באופן אוטומטי, הרי שהתורה רואה במעגל השנה מסע רוחני של עליה וטיפוס, מיום חול לשבת ומשבת למועד וכן הלאה.

כאשר הגמרא עוסקת בנס החנוכה, היא חותמת במילים: **”לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה”** (שבת כא, ע”ב).

”נקודה טובה” לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

מדוע חכמי אותו הדור לא קבעו את חנוכה כיום חג מוסדר ורשמי באופן מיידי, כבר באותה שנה?

הריטב”א - רבי יום טוב בן אברהם אשכנזי (מסיביליה), מגדולי הראשונים, אומר: “כי בשנה הראשונה לא קבעום שמונה, שלא היו יודעים כמה ימשך הנס, וכל שהשמן היה נמשך היו עושים יום טוב” (שבת, שם).

בשנה הראשונה, חג העם את הנס באופן חי ועכשווי, כל זמן שהוא נמשך. אולם את קביעת חג החנוכה לדורות, עשו חכמי ישראל, רק לאחר שהתברר להם שנס פך השמן, נמשך בשמונה ימים. ובלשונו של הריטב”א: “כי בשנה הראשונה לא קבעום שמונה, שלא היו יודעים כמה ימשך הנס”.

הסבר נוסף, נמצא בסוד קדושת הזמן והתחדשותו.

החשמונאים יצאו למלחמה במעצמה היוונית על זכותם לעבוד את ה' (ולא לעבוד “עבודה זרה” לאלילים ולפסלים) וזכו לניסים גדולים הן בשדות הקרב והן בנס פך השמן. נס ובו המסר האלוקי היה, שחיבתם לפני ה', חזרה כבראשונה (פני יהושע, שבת).

כך יצרה מסירות נפש זו של עם ישראל בהנהגת בית חשמונאי, השלובה בהנהגה האלוקית הניסית, את קדושת הזמן - את קדושתו של חג החנוכה. ובלשונו של האדמו”ר מגור, בעל ה”שפת אמת”: “ובני ישראל אז נמשכו אחר הנס והרימו את הזמן” (שפת אמת בראשית לחנוכה, תרמ”א).

ואם כך הדבר, מדוע לא קבעו בני חשמונאי את חג החנוכה לדורות, מיד?! מדוע הם חיכו לשנה הבאה?

ר' צבי אלימלך שפירא מדינוב, מגדולי החסידות בספרו “בני יששכר”, מסביר כי בני חשמונאי היו מסופקים, אם אותם אורות אלוקיים שירדו בימי הנס המקורי, ירדו שוב בכל שנה ושנה. כי חגי ישראל אינם ימי זכרון בלבד, אלא חגים בהם אנו חיים מחדש את המאורע המקורי, תחת האור האלוקי המתחדש.

רק כאשר בשנה הבאה הרגישו החשמונאים בנפשם כי שפע הקדושה והאור האלוקי (אנרגיות חיוביות...) שוב חוזר על עצמו כבימי הנס, קבעום ועשאו יום טוב (בני יששכר, מאמרי חודש כסלו, טבת, ג).

כך נולד ונוצר חג החנוכה.

והדבר מדהים ונפלא. אדם - ילוד אישה יכול להרים ולרומם את הזמן ולגרום לקב”ה להשפיע טוב על העולם כולו לדורות, במועד הזה!!!

הדברים חוזרים ונשנים גם בחג הפורים ככתוב במגילת אסתר: “וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר...” (אסתר ט, כח). “פסוק המלמד אותנו “שעל ידי הזכירה וקריאת המגילה, מתעורר כח הנס” (שפת אמת לפורים, תרס).

השילוב של המועד המקורי, יחד עם מעשה המצווה (קריאת המגילה), מוציאים את קדושת הזמן מן הכוח אל הפועל בכל דור ודור. “שעל ידי המצוות שבפורים, נעשין הימים ימי משתה ומתגלה בהם שפע הקדושה ואור הנסים” (שם).

מתברר אם כן, כי מעגל השנה זרוע מקורות אור רוחניים, המרוממים ומחיים אותנו. ועל כך אנו מברכים את “ברכת הזמן” - ברכת “שְׁהַחֲיֵנוּ”, שמשמעותה - הבעת שמחה ותודה לקב”ה, על שזכינו להגיע לרגע הזה.

ובצד הברכה, עלינו לרצות לקבל ולקלוט את ההשפעה הרוחנית החשובה של קדושת הזמן ושל מהות החג והמועד.

”כָּךְ עוֹבֵר לוֹ יוֹם וְעוֹד יוֹם”, אומר שלמה ארצי (מילים ולחן) בשירו “צוותא”.

”נקודה טובה” לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

אולם אנו למדנו, כי שבתות, חגי ומועדי השנה, הם מקורות האור ואנרגיה הרוחנית, העוזרים לנו להפוך את “מעגל השנה” ה”שטוח”, לסולם, בו אנו עולים משלב לשלב, מיום ליום, בשמחה ולא מתוך שעמום.

זהו סוד ההתחדשות בזמן, סודה של ברכת “שֶׁחֲיִנּוּ”.

ברכת שבת טובה וחנוכה נח

נשה רוט

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה. ניתן לפנות למייל: nekudatova.roth@gmail.com

ארכיון “נקודה טובה”: http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ”ל.

אהבת? הפץ בין חבריך